

Kính thưa Thầy và các Thầy Cô!

Chúng con xin phép chia sẻ một số nội dung chính mà chúng con ghi chép trong bài Thầy Vọng Tây giảng từ 4h50' đến 5h55' sáng Chủ nhật ngày 31/01/2022

*****

CHIA SẺ NỘI DUNG HỌC TẬP

ĐỀ TÀI 781

BẠN PHÒNG BỊ NGƯỜI ĐỂ LÀM GÌ? CÓ GÌ ĐÁNG ĐỂ PHÒNG?

Xã hội ngày càng tiến bộ, lòng người càng lúc càng xa lìa giáo huấn Thánh Hiền, tâm bất an, tâm sợ được sợ mất ngày càng nâng cao. Cho nên người với người càng lúc càng xa lánh nhau, mất niềm tin với nhau nên luôn luôn phòng bị lẫn nhau. Cũng chính bởi vì trong đời sống không ít lần bị người khác lừa gạt, nên càng làm cho họ cảm thấy bất an đối với mọi người xung quanh.

Hòa Thượng nói: *“Sống trong cuộc đời mà luôn cảm thấy bất an với những người xung quanh thì đời sống đó có an ổn không? Có chân thật cảm thấy hạnh phúc không? Chẳng qua là do chúng ta thiếu đi giáo dục của Thành Hiền, giáo dục của Phật Bồ Tát cho nên con người mới thành ra như vậy. Chúng ta phải mạnh mẽ đem giáo dục của Thánh Hiền, giáo dục của Phật Bồ Tát phổ biến rộng khắp. Khi người ta tiếp nhận được giáo dục tốt rồi thì người ta sẽ không làm việc xấu nữa.”* Chúng ta biết rõ được nhân quả, biết rõ nhân nào quả đó rồi thì dù có thuê chúng ta làm những điều sai quấy chúng ta cũng không làm.

Những chuyện rất đơn giản như hôm trước tôi đi mua mấy thùng chuối, tôi muốn mua cho nhanh để đẩy đồ ra xe thì chợt nhớ chưa tính tiền, nhưng vì họ nói cứ mang ra xe đi rồi tí nữa quay lại tính tiền sau cũng được, cho nên tôi mang chuối ra xe trước. Nhưng khi tôi đi ra xe, tôi thấy họ vẫn ngó theo mình, chắc họ sợ mình lấy thùng chuối chạy đi luôn. Một lần tôi đi mua đồ tôi thấy một chị dừng xe chưa rút chìa khóa, tôi nhẹ nhàng nhắc họ lần sau đi xuống xe nhớ rút chìa khóa, chị đó cũng nhìn tôi với ánh mắt nghi ngờ. Đó là lòng người bất an, người với người không tin nhau, thái độ thân thiện không cảm nhận được.

Chị bán hàng lúc đó hỏi tôi hôm trước hứa mang đồ cho chị, hôm nay tôi có mang không. Dù họ bán không rẻ nhưng vì tiện đường tôi vẫn vào mua, vì đã hứa với chị rồi, nên tôi luôn giữ lời hứa. Đành rằng trong cuộc sống người với người không còn tin nhau, nghi ngờ nhau, đó là việc của họ, còn chúng ta phải sống tốt. Chúng ta đã hứa với người thì phải thực hiện, không để lời hứa đi vào hư không. Nếu chúng ta làm như vậy thì chúng ta đang tự làm chữ “tín” của mình bị hoen ố.

Có hai việc ở Đà Lạt này tôi đã thực hiện được một việc. Ngày xưa mới đến đây tôi rất vất vả, có một đôi vợ chồng mời nhóm người chúng tôi về nhà họ nghỉ. Cuộc sống của hai vợ chồng cũng rất vất vả. Khi về nhà họ ở, mọi người phải nằm ở trên sàn, trời rất lạnh, nhưng họ sống rất tình cảm. Từ đó đến nay tôi chưa có cơ hội gặp lại được hai vợ chồng anh. Còn một người cũng đã từng giúp đỡ tôi, tôi đã giữ lời hứa tìm lại anh và tặng rất nhiều quà cho anh. Như vậy là chúng ta đã làm ra tấm gương, lời nói năm xưa tưởng chừng gió thổi mây bay, nhưng tôi đã thực hiện. Tôi nói với họ là do bấy lâu nay tôi bận quá, nhưng tôi lúc nào cũng canh cánh trong lòng và tôi vẫn luôn nhớ lời hứa của mình. Ở thế gian này lời hứa suông, lời

hứa phụ bạc rất nhiều nhưng chúng ta vẫn phải giữ lời hứa. Người ta hứa suông, người ta phụ bạc là việc người ta, còn chúng ta là người học đạo đức Thánh Hiền, học Phật Bồ Tát thì chúng ta không thể là người phụ bạc, thất hứa. Chúng ta làm người mà thất hứa thì không xứng đáng làm người.

Chúng ta thấy hung dữ như chúa sư tử, hay như con chim cánh cụt, mà một năm nó đi 8000 cây số để trở về thăm ân nhân. Có đàn voi khi đến ngày giỗ của ông chủ rừng ngày xưa giúp chúng, thì chúng đều trở về nhà của ông, nhớ tưởng ân nhân. Người xưa nói: **“Cứu vật vật trả ơn, cứu nhân nhân trả oán”**. Người trả oán tôi cũng gặp mấy lần rồi, người mà mình cứu giúp cứu mang thì họ trở lại hại mình, học trò mà mình dạy thành người, họ cũng quay trở lại hành mình. Đó là những điều trong mỗi chúng ta ai cũng có một đến hai lần kinh nghiệm của sự phản trắc, của sự dối trá, cũng chính từ đó làm người ta mất niềm tin. Nhưng nhìn sâu vào ta thấy vì họ không được nhận sự giáo dục tốt, bản thân ta không được học giáo huấn Thánh Hiền, Phật Bồ Tát. Nếu chúng ta không được học giáo dục Thánh Hiền, giáo dục của Phật Bồ Tát thì chúng ta cũng sẽ như vậy, vì lợi quên nghĩa, vị lợi bất chấp thủ đoạn. Cho nên chúng ta cần thúc đẩy, phát huy, mở rộng giáo dục của Thánh Hiền, giáo dục của Phật Bồ Tát để con người tiếp nhận được, họ mới biết được cách để làm người

Không phải ai sinh ra cũng biết, tất cả do được học, từ nhỏ được học chuẩn mực tốt thì họ sẽ tốt, nhưng họ chỉ được học những điều sai trái từ Cha Mẹ, bạn bè, cộng đồng xung quanh thì họ sẽ không tốt. Người xưa nói: **“Gần mực thì đen, gần đèn thì sáng”**, mực là chỉ cho những hành vi, việc làm xấu. Cho nên bổn phận của chúng ta, không phải sống trong sự nghi ngại, dè chừng, mà chúng ta phải cực lực phát huy, thúc đẩy một cách mạnh mẽ đối với giáo dục của Thánh Hiền, của Phật Bồ Tát. Có thể nói đây là trách nhiệm, là bổn phận, là nghĩa vụ của chúng ta vì chúng ta là những người học Phật, chúng ta là học trò của Phật chúng ta phải có nghĩa vụ đó. Chứ không phải ngồi đó mà nghi ngại, lo lắng, dè chừng, tâm cảnh đó rất là mệt mỏi.

Thay vì nghi ngại, dè chừng, phòng bị thì ta cứ sống một cách hết sức là chân thành, làm tốt những việc cần làm. Hôm trước tôi đi mua khoai mật, tôi nói với họ: **“Tôi ở đây 13, 14 năm rồi nhưng lần đầu tiên tôi mua được khoai mật thật”**. Trước đó tôi mua chỗ khác ở mặt đường thuận tiện, họ bán cho mình giá cũng đắt nhưng không phải khoai mật thật của Đà Lạt, loại khoai mật đó nấu xong để nguội là bên ngoài đã có mật, không cần để đến ngày hôm sau. Họ nói sao lạ vậy: **“Ở đây là chợ si, mua cái nào thì phải bán cái đó!”**, đó là đạo lý của chợ si, nhưng nhiều người chỉ muốn gạt người khác để kiếm được tiền. Nhưng họ không biết rằng thực ra chỉ thêm được một chút, rồi nhân quả để lại khôn lường. Họ cũng chẳng qua là vì không được tiếp nhận giáo dục. Như chúng ta là người chân thật thông hiểu đạo lý nhân quả, đạo lý cảm ứng, thì cho dù tiền có được có lớn như thế nào cũng không động tâm chứ đừng nói là làm. Chính vì vậy mà chúng ta phải nỗ lực hơn, giúp người ta nhận ra, chứ không phải gò ép chê trách, e ngại, phòng bị, cảnh giác.

Hòa Thượng nói: **“Ngày nay chúng ta nghe hội nghị trên thế giới có cụm từ “phòng bị khủng bố”, cụm từ này có thể giải quyết được vấn đề hay chẳng? Không thể giải quyết được vấn đề! Anh phòng bị tôi, tôi phòng bị anh, vĩnh viễn là sự đối lập, không thể hóa giải. Sự việc sẽ càng lúc càng phiền phức hơn, càng khủng khiếp hơn. Làm thế nào mới có thể hóa giải? Phải từ ở nơi giáo dục, chúng ta phải chân thật giúp họ giác ngộ, nhận ra được mọi sự vật sự việc, biết rõ đạo lý nhân quả, đạo lý làm người, giúp họ biết rõ được quan hệ giữa người với người, người với hoàn cảnh và người với thiên địa quỷ thần, khi họ chân**

thật hiểu rõ, họ tường tận rồi thì mọi việc sẽ được hóa giải.” Thật ra không thể trách họ được vì họ sinh ra đã luôn bị lừa gạt, cho nên họ luôn phải phòng bị, phải giữ mảnh khoe, thủ đoạn để gạt được người. Họ không thể biết được người với người có thể hài hòa, có thể bao dung, sống chân thật với nhau.

Hòa Thượng nói: **“Người xưa nói: ‘Hại nhân chi tâm bất khả hữu, phòng nhân chi tâm bất khả vô’, có nghĩa là tâm mà hại người thì không nên có, nhưng tâm phòng người thì nên có. Đó là tâm lý của nhân gian, nhưng người học Phật tâm phòng bị người phải nên buông xả, không nên có. Tại vì thường phòng bị, luôn có tâm cảnh giác, vậy thì chính mình rất là khổ**”. Điều này tôi rất sâu sắc thể hội, nhiều năm trước tôi chỉ bận tâm việc dịch thuật, không có tâm phòng bị, hoàn toàn tin tưởng ở người cho nên họ gạt tôi rất nhiều, nhưng đây cũng là điều tốt. Nếu lúc đó tôi biết họ gạt tôi, tôi có tâm phòng bị thì tôi mất đi tâm thanh tịnh để chuyên tâm dịch thuật. Họ gạt tôi rất nhiều nhưng tôi không biết, tôi còn khởi tâm cảm ơn. Vì nếu tôi biết tôi sẽ không có ngày hôm nay, không có được tâm để học tập như thế này, vì nó sẽ phát nát đi tâm của tôi rồi. Cho nên đúng là tâm phòng bị thì chính mình cũng rất khổ.

Hòa Thượng nói: **“Cũng có người hỏi hiện tại xã hội lòng người rất hiểm ác, mình không hại người nhưng người ta hại mình thì phải làm sao? Cho nên có rất nhiều người đề xướng: ‘Hại nhân chi tâm bất khả hữu, phòng nhân chi tâm bất khả vô’, có nghĩa là tâm hại người không nên có nhưng phải nên có tâm phòng bị với người. Câu phía trước thì là không sai, nhưng câu phía sau thì hoàn toàn sai. Bạn phòng người để làm gì, tâm phòng người cũng không nên có, vậy thì tâm của bạn mới chân thật được định.”**

Như câu chuyện vị Lão Hòa Thượng bị người ta gạt để lấy tiền bốn lần. Khi Hòa Thượng Tịnh Không còn trẻ có một lần Ngài đến thăm Lão Hòa Thượng. Khi gặp Hòa Thượng Tịnh Không, vị Lão Hòa Thượng hỏi: **“Chú có gặp anh đó đi ra không?”** Hòa Thượng Tịnh Không trả lời: **“Dạ có, khi đi ra họ còn đựng vai con nữa mà”**. Vị Lão Hòa Thượng nói: **“Hôm nay lại đến gạt tôi nữa, gạt để lấy tiền, lần này lần thứ ba, thứ tư rồi.”** Hòa Thượng Tịnh Không ngạc nhiên hỏi: **“Sao Hòa Thượng biết họ gạt còn để cho họ gạt?”**. Lão Hòa Thượng nói: **“Thì chẳng qua họ muốn lấy tiền, họ gạt thì để cho họ gạt!”**. Lão Hòa Thượng thấy rất rõ ràng, tường tận còn chúng ta thì mơ mơ hồ hồ người ta gạt mình lấy tiền mà không biết, đó mới là đáng thương. Còn vị Lão Hòa Thượng này biết rõ, Hòa Thượng để cho họ nói lí do, Ngài vẫn ngồi đó nghe, giữ tâm thanh tịnh, rồi đưa tiền cho họ. Nếu người đi gạt đó mà biết những gì họ nói vị Lão Hòa Thượng đều biết thì họ sẽ rất ngại, lương tâm bị cắn dứt.

Hòa Thượng nói: **“Bạn vẫn còn có người để phòng bị, vậy thì bạn vẫn đang tiếp tục nhân của luân hồi sáu cõi, bạn vẫn tiếp nối nhân sinh tử.”** Chỗ này chúng ta phải hết sức tường tận, thật ra phòng bị mà như không phòng bị, không phòng bị mà phòng bị. Người xưa nói: **“Bạn lành nương tựa, Thầy tà tránh xa”**, bạn lành thì ta tìm đến, bạn không phải bạn lành thì ta không đến, đó là không phòng bị mà phòng bị, đó là tự nhiên. Giống như việc gì tốt thì ta làm, không tốt thì không làm, rất tự nhiên. Nếu tâm chúng ta luôn nghi ngại, luôn ở trạng thái dè chừng, thì tâm ta ở trạng thái vương mắc, vậy chính là tiếp nối nhân của luân hồi rồi.

Hòa Thượng nói: **“Bạn thử nghĩ xem bạn phòng bị người, vậy thì bạn vẫn cứ là vọng tưởng, phân biệt, chấp trước. Bạn có vọng tưởng, phân biệt, chấp trước thì làm sao bạn có thể niệm Phật tốt được. Bạn thường phòng bị người tâm của bạn là bất an, tâm không thể định, thì trí tuệ không thể phát sinh được. Ngay đến tâm phòng bị người cũng buông xả, vậy thì bạn liền được tự tại, vậy thì bạn mới chân thật có được tâm thanh tịnh viên mãn. Dùng tâm đó để niệm Phật vậy thì niệm Phật mới có lực.”** Cho nên bấy lâu nay chúng ta tu

hành dụng công niệm Phật vì sao không có lực? Vì tâm luôn ở trạng thái vọng tưởng, phân biệt, chấp trước.

Chỗ này cũng rất sâu sắc, vọng tưởng mà không hề vọng tưởng, phân biệt nhưng không hề phân biệt, chấp trước nhưng không hề chấp trước, chứ không phải nói là không có. Chúng sinh chấp trước cho nên chúng ta cũng chấp trước, nhưng chúng ta biết rõ ràng. Chỉ cần tâm chúng ta se lại một chút ta sẽ có cảm nhận này, chứ không phải ta không biết gì hết, đầu óc ngơ ngơ, như vậy là sai rồi. Ta biết được người tốt, người xấu chứ không phải không biết, nhưng người xấu thì tự nhiên chúng ta không muốn giao hảo, qua lại. Tại vì nếu là người xấu mà ta đến thì là ta đã thành toàn cho họ rồi. Đại chúng sẽ nghĩ người này là người tốt, mà người này đến thăm người đó, thì người đó chắc chắn cũng là người tốt. Vô tình mình công nhận người xấu đó là người tốt, thì người ta lại tiếp tục bị lừa. Cho nên một cách tự nhiên, ta thấy người này không phải người tốt thì không gần gũi, thân cận. Người tốt thì nên gần gũi thân cận. Người có đức hạnh thì chúng ta thường tặng quà, đến thăm viếng để học hỏi. Ta biết tường tận nhưng không dính mắc ở trong lòng.

Do vậy Hòa Thượng nói: ***“Hai câu nhân gian nói, câu đầu đúng, câu sau nên đổi lại. Tâm hại người không nên có, còn tâm phòng bị người phải nên buông xả. Cho nên nếu như bạn chân thật muốn vãng sanh, vậy thì có gì để đang phòng bị đâu. Nếu như người ta hại bạn, mà hại bạn đến chết đi chẳng nữa, thì chẳng phải họ giúp bạn vãng sanh hay sao? Cho nên tất cả đều là việc tốt. Bạn sợ người ta hại thì hay nói cách khác là bạn vẫn chưa muốn vãng sanh.”***

Thật sự làm người không thể không có chướng ngại, chúng ta phải nên nhớ như vậy. Thân chúng ta là thân tứ đại, kết hợp bởi đất, nước, gió, lửa, yếu tố nào dư thừa cũng tạo nên sự bất hòa, thì ta cảm thấy chướng ngại. Hôm nào nước nhiều thì nước mũi chảy ra, nóng nhiều quá thì phát sốt. Trong tứ đại mà còn phải là tứ đại điều hòa, quân bình thì mới không có chướng ngại. Nếu không có quân bình thì sẽ có chướng ngại ngay.

Cho nên bài học hôm nay Hòa Thượng nhắc chúng ta ***“bạn phòng bị người ta để làm gì, có gì đáng để phòng đâu!”***. Thay vì dùng tâm đi phòng người, ta dùng tâm để sẵn sàng hi sinh phụng hiến, toàn tâm phục vụ người. Thay vì người ta nhận sự phục vụ của mình, người ta hại mình để có được lợi ích, thì đó cũng là phục vụ mà.

Chúng ta phải có công phu mới được, thì thoáng nhớ lại khi mình bị hại cũng thấy xót xa, vì chúng ta là phàm phu mà. Nhưng ta cũng đã biết được, ta không dụng tâm để báo thù, thì cũng là ta đã giác ngộ rồi. Còn thế gian thì nếu họ bị hại rồi, thì họ nhất định phải đem tâm báo thù, lập mưu tính kế để báo thù, nhưng chúng ta thì không. Như vậy chúng ta cũng đã tiến lên một bậc rồi. Tuy không có tâm báo thù, nhưng vẫn nhớ là mình bị hại, vậy thì tâm chấp trước vẫn chưa buông xả, mà tâm đó chưa buông xả, vậy thì cái nhân của luân hồi vẫn còn. Như vậy thì vẫn phải tiếp nói luân hồi. **Cho nên chúng ta hiểu rõ, nhận chân được nó, thì phải buông xả sạch trơn, trong tâm mình chỉ còn lại là một câu A Di Đà Phật, vậy thì tâm mình mới chân thật được thanh tịnh.** Bài học hôm nay chúng ta nhớ hai câu: ***“Tâm hại người không nên có, tâm phòng bị người phải nên buông xả.”*** Dĩ nhiên là ta phải có công phu vì không dễ mà làm được.

*****

Nam Mô A Di Đà Phật

Chúng con xin tùy hi công đức của Thầy và tất cả các Thầy Cô!

*Nội dung chúng con ghi chép lời giảng của Thầy còn lộn xộn, còn nhiều sai lầm và thiếu sót.
Kính mong Thầy và các Thầy Cô lượng thứ, chỉ bảo và đóng góp ý kiến để tài liệu học tập
mang lại lợi ích cho mọi người!*

Chúng con chân thành cảm ơn!